1. Pravidla českého pravopisu

klíč na s. 134

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba? 5

A) Babička nepřestávala škaredě sípat.
B) Je potřeba na myši nalíčit další pasti.
C) Každý pes v blízkosti ohňostroje začal vít.
D) Při hře na schovávanou musím obyčejně pikat.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

V kuchyni vládlo nezvyklé ticho. Matylda listovala recepty, zatímco Jáchym přemýšlel, jestli do dortu patří i čokoláda, kterou včera v rychlosti snědl před spaním. Čokoládu miloval. Při vzpomínce na tu dobrotu si povzdychl. Dělá si chutě zbytečně. Pokud ve spíži ještě nějaká čokoláda je, pochybuje, že mu ji Matylda dovolí sníst.

(Didaktis)

2 **Vypište z výchozího textu tři vyjmenovaná slova nebo slova s vyjmenovaným slovem příbuzná:** 5
Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

3 **Do které z následujících vět <u>nelze</u> doplnit na vynechané místo (*****) výraz MÍT tak, aby byla věta zapsána pravopisně správně?** 5

A) Je načase ***** se k odchodu.
B) Už brzy budu ***** dost peněz.
C) O prázdninách se chci ***** dobře.
D) Chci se ***** ledovou vodou každý den.

4 **Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):** 5

		A	N
4.1	Protestní akce se zůčastnil úplně neúmyslně.	☐	☐
4.2	Tomáš dostal za úkol narýsovat pravoúhlý trojúhelník.	☐	☐
4.3	Při půlnoční cestě na půdu ho vylekala obrovská černá múra.	☐	☐
4.4	Od února už nebude vůbec možné poskytovat zde léčebné kúry.	☐	☐

5 **Ve které z následujících možností jsou všechna slova zapsána pravopisně správně?** 5

A) špatná pověst, lékařský objev, zaťatá pěst
B) naběhnout si, čisté svědomí, rozumněl všemu
C) věrná kamarádka, zapomněl přijít, brzký objed
D) pěnkava obecná, objemný balíček, vězd do domu

6 **Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?** 5

A) Konečně se musíme začít chovat rozumě.
B) Samozřejmě zařídíme včas všechno potřebné.
C) I v tak těžké situaci se mu snažil vědomně ublížit.
D) Protější svah působil na první pohled dost strmně.

7 **Do které z následujících vět nelze doplnit na vynechané místo (*****) výraz OBJETÍ, aby byla věta napsána pravopisně správně?**

A) Matčino ***** bylo pevné.
B) Válka si bohužel vyžádala hodně *****.
C) ***** překážky nám trvalo skoro celou hodinu.
D) Na ***** všech známých míst v okolí neměli dost času.

8 **Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?**

A) Ve zprávách se často mluví o strašných věcech.
B) Švadlena mi bude muset ty nové kalhoty zúžit.
C) Při každé příležitosti si na svou sestřenici ztěžovala.
D) Po zhlédnutí tvých videí na internetu jsem to pochopil.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Byl to *působ, jakým dokáže Matouš *dělit své myšlenky, co nás přesvědčilo, abychom ho jednomyslně *volili mluvčím našeho týmu.

(Didaktis)

9 **Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit *s/z* tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou *s/z* uvedena v odpovídajícím pořadí?**

A) s – z – s
B) s – s – z
C) z – z – s
D) z – s – z

10 **Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda obsahuje pravopisnou chybu (A), nebo ne (N):**

		A	N
10.1	Jsou sice silní jako lvi, ale nosí se jako pávy.	☐	☐
10.2	Cukroví si dáme vždy rádi, i když tím trpí zuby.	☐	☐
10.3	Martina se zaujetím sleduje, jak po nebi letí ptáci.	☐	☐
10.4	Nehoupej se na židly, spadneš a uhodíš se do hlavy.	☐	☐

11 **Do které z následujících vět nelze místo hvězdičky doplnit *i/í*?**

A) Pod vrbam* seděl rybář.
B) Raději se přidržovala zábradl*.
C) Nepovím to ani nejlepšímu přítel*.
D) Pro čáp* jsou typické dlouhé nohy.

12 **Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):**

		A	N
12.1	Oslovil jsem Milanovi sourozence milým tónem.	☐	☐
12.2	Vosí štípnutí zvládneš ošetřit i bez doktorovy pomoci.	☐	☐
12.3	U nás ve škole nemají noví učitelé s drzími žáky žádný problém.	☐	☐
12.4	Mezi neznámými hosty se Tomášovy kamarádky moc dobře necítí.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

Skvěl*m zdrojem všech vitaminů, které jsou potřeba k tomu, aby byli naši ps* kamarádi naprosto zdrav*, jsou tyto granule.

(Didaktis)

13 **Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit *í/ý* tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou *í/ý* uvedena v odpovídajícím pořadí?**

A) í – ý – í
B) ý – í – í
C) í – ý – ý
D) ý – í – ý

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Petrovi ***** leží na zemi.

(Didaktis)

14 **Kterou z následujících možností lze doplnit na vynechané místo (*****) ve výchozím textu tak, aby byla věta zapsána pravopisně správně?**

A) klíče
B) láhve
C) křečci
D) morčata

15 **Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?**

A) Hoši raději požádali o pomoc spolužačku.
B) Pneumatiky nám v dešti pořádně klouzaly.
C) Na záhonku hned vedle chaty stáli dva strašáci.
D) Z poslouchání hlasité hudby boleli bratrance uši.

16 **Do kterého z následujících souvětí lze doplnit na všechna vynechaná místa (*) pouze *y* tak, aby souvětí bylo pravopisně správně?**

A) Redaktoři nakonec z nedostatku času zveřejnil* v novinách zpráv*, které neměl* s aktuálním tématem nic společného.

B) Chybné odpovědi rodičů v hospodském kvízu nás všechny upřímně překvapil*, děti jen nevěřícně kroutil* hlavam*.

C) S nefalšovaným nadšením pozorujeme, jak se oba motýl* posadil* na rozkvetlé pampelišky, aby se občerstvil*.

D) Srny se poklidně pásl* na louce nedaleko hájenky, vtom se však z blízkého posedu nečekaně ozval* dva hlasité výstřel*.

17 **Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?**

A) Přehrady Orlík a Lipno leží na Řece vltavě.
B) V Dějepisu jsme se učili o Janu Lucemburském.
C) Druhým největším městem v České Republice je Brno.
D) Známou knihu Babička napsala spisovatelka Božena Němcová.

18 **Která z následujících možností neobsahuje pravopisnou chybu?**

A) Hlavní sál zdobil obrovský skleněný lustr.
B) Jeho dobrota a nevinost nás všechny dojala.
C) Jeho kamarád byl známý pro svoji všestranost.
D) Po kameném mostku pochodovalo několik kačen.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

Když mi moje o*ílová vedoucí o*ělala obvaz z ruky, ukázalo se, že se mi rána ošklivě po*ebrala.

(Didaktis)

19 **Na vynechaná místa (*) ve výchozím textu je třeba doplnit *d/dd* tak, aby text byl pravopisně správně. Ve které z následujících možností jsou *d/dd* uvedena v odpovídajícím pořadí?**

A) d – dd – d
B) d – d – dd
C) dd – d – dd
D) dd – dd – d

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

V květnu pojedeme se spolužákem na ***** pobyt do Německa.

(Didaktis)

20 **Kterou z následujících možností lze doplnit na vynechané místo (*****) ve výchozím textu tak, aby věta byla zapsána pravopisně správně?**

A) výměný
B) výmněný
C) výměnný
D) výmněnný

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 21

Dovečerabylodalekoprotozůstalaležetnaplážidokudnezašloslunceačetlasisvouoblíbenouknihuokoních.

(Didaktis)

21 **Přepište výchozí text tak, aby jednotlivá slova byla správně oddělena:**
(Doplnění interpunkce nebude hodnoceno.)

22 **Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N):**

		A	N
22.1	Když byli Romanovy tety ještě dětmi, o kulturu se prý moc nezajímaly.	☐	☐
22.2	Dědečkové bojovali s únavou, ale přesto se chtěli se svými vnoučaty vidět.	☐	☐
22.3	Za chvíli Petrovi zvadly všechny květiny kromě růží, které měli stále jasnou barvu.	☐	☐
22.4	Koloběžky zůstali opřené o vrata stodoly, výletníci je před deštěm nestihli schovat.	☐	☐

23 Která z následujících možností je zapsána pravopisně správně?

A) Kandidáti do zastupitelstvý města Havířov byli pro voliče neznámí.
B) Blízké Jizerské hory se ztrácely v mlze a vypadaly docela nebezpečně.
C) Snažím se shodit deset Kilo pomocí běhu a posílit svaly vzpíráním činek.
D) Na dojmy mých známích z vystoupení v Národním divadle nebyl nikdo zvědavý.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Zase mám škytavku. Na tetičinu radu jsem vyskoušel několik zaručeně účinných postupů, které mě měly otravného škytání zbavit, nic mi ale nepomohlo! Nejdřív jsem si nalil vodu do skleněného půllitru a napil se z něj v předklonu, pak jsem zadržoval dech a polikal jsem naprázdno. Také jsem dýchal do papírového pytlíku, opět bez úspěchu. Ještě mi zbývá postavit se na hlavu, to prý také funguje.

(Didaktis)

24 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně:
Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

25 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

A) Ty máš na mě pořád vztek?
B) Dej mně s tím konečně pokoj!
C) Bezе mě se ti to nikdy nemůže podařit!
D) Copak tady o mně opravdu nikdo nestojí?

26 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):

		A	N
26.1	Nediv se, to máš zato.	☐	☐
26.2	Probudil se až na konec pohádky.	☐	☐
26.3	Na večer dávají v televizi můj oblíbený seriál.	☐	☐
26.4	Nezlob, po tom klukovi v modré bundě už jdeš na řadu ty.	☐	☐

27 Ve které z následujících možností je správně zapsána číslovka 58?

A) padesátosm
B) padesát osm
C) padesátosum
D) padesát osum

28 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):

		A	N
28.1	Nejdelším pohořím na Světě jsou Andy, táhnou se přes celou Jižní Ameriku.	☐	☐
28.2	Až dokončím gymnázium, chtěl bych se přihlásit na Karlovu univerzitu v Praze.	☐	☐
28.3	V Polsku se lidé dorozumívají hlavně polštinou, v Nizozemsku zase nizozemštinou.	☐	☐
28.4	Většina lidí má Vánoce spojené s pohádkou, nejčastěji to jsou Tři Oříšky pro Popelku.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

Hledělaspjetnaúskouzasipanoucestičkuapřetstavovalasisvoustracenoukamarátkujakstojípřetdomemasmňejese.

(Didaktis)

29 **Přepište výchozí text tak, aby jednotlivá slova byla správně oddělena a správně pravopisně zapsána:**
(Doplnění interpunkce nebude hodnoceno.)

30 **Které z následujících souvětí obsahuje chybu v interpunkci?**

A) Mami, už se moc těším, až si u moře pořádně odpočinu.
B) Konečně poznáš místo, kde je hezky celý rok, dokonce i v zimě.
C) Květiny neuschly, ale rostly, kvetly a voněly po celém domě i když jsme je nezalévali.
D) Papriky, okurky a rajčata jez hlavně syrové, protože tak obsahují nejvíce důležitých vitaminů.

31 **Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je v něm správně zapsána interpunkce (A), nebo ne (N):**

		A	N
31.1	Nechtěli jsme abyste se o nás báli, ale neměli jsme na výběr.	☐	☐
31.2	Bylo tam hodně žen, ale naše maminka byla jediná která měla žlutý svetr.	☐	☐
31.3	Martin nevěděl, jestli už může úkol odevzdat, proto se zeptal paní učitelky.	☐	☐
31.4	Výčitky ničemu nepomohou, tak se vzchop, ať můžeš alespoň napravit škody.	☐	☐

32 **Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N):**

		A	N
32.1	Vlci jsou nejznámějšími psovitými šelmami, jejich výskyt u nás je však jen ojedinělý.	☐	☐
32.2	Na dobročinný bazar se dostavily desítky známých osobností, aby přispěly svými penězy.	☐	☐
32.3	Někteří osamělý jedinci zavítali dokonce až k naší kůlně, protože jim mohla poskytnout bezpečné útočiště.	☐	☐
32.4	Náš strýc nám vytrvale vypráví zážitky z povinné vojenské služby, kterou podstoupil před více než třiceti lety.	☐	☐

33 **Přiřaďte ke každému z následujících souvětí (33.1–33.3) typ pravopisné chyby (A–E), která se v něm vyskytuje:**
(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou.
Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

33.1 O letošních Velikonocích se rodiče shledali se svými dětmy, které neviděli přes dvacet let. ☐
33.2 Sestřenice nikdy nebyly lyžovat v Orlických horách, kde je vždy čerství vzduch a hodně sněhu. ☐
33.3 Našemu Petrovi projela celým tělem hrozná bolest, jako kdyby se mu do kůže zarývali hřebíky. ☐

A) chyba v psaní interpunkce
B) chyba v psaní velkého písmene
C) chyba v psaní koncovky slovesa
D) chyba v psaní koncovky přídavného jména
E) chyba v psaní koncovky podstatného jména

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 34–35

Pokud se chystáte na pobyt u moře, nemusíte jen líně ležet na pláži a číst si, co zažívají jiní. Nyní jsou hitem aktivity, při nichž získáte se svými blískými úžasné zážitky. Jde třeba o plavby na lodi, lety v balonu či o rychlou, nebezpečně vypadající projížďku na vodních lyžích. Mějte ale na mysly, že i při těchto činnostech, se stále vystavujete přímému působení slunečního záření. To může mít nepříznivé účinky na vaše zdravý. Dodržujte proto tato pravidla: Pijte hodně tekutin, noste sluneční brýle a nezapomeňte použít ochraný krém, který se nesmyje.

(Didaktis)

7 **34** **Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně:**
Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu. Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

7 **35** **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je chyba v interpunkci?**

A) Pokud se chystáte na pobyt u moře, nemusíte jen líně ležet na pláži a číst si, co zažívají jiní.
B) Pijte hodně tekutin, noste sluneční brýle a nezapomeňte použít ochraný krém, který se nesmyje.
C) Mějte ale na mysly, že i při těchto činnostech, se stále vystavujete přímému působení slunečního záření.
D) Jde třeba o plavby na lodi, lety v balonu či o rychlou, nebezpečně vypadající projížďku na vodních lyžích.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 36–38

Stoly gardistů úpěly pod tíhou jídla. Na vyvýšeném stole leželo celé pečené sele s jablkem v tlamě. Okolo něj kouřící mísy plné grilované i vařené zeleniny. Hromady čerstvého chleba, ryby, sýry a plné karafy vína.

Quinnovi se cestou k okénku ***** sliny, ale nečekal nic skvělého.

„Tu máš baštu!" houkl kuchař a strčil, mu do ruky misku čehosi kuřecího.

Quinn se podíval do vodnaté polévky, v jejímž středu plavalo jako zbloudilý koráb něco jako včerejší chleba.

„No to se mám," zamumlal.

Kuchař se na něj podíval, jako by byl kus zbytku, který právě seškrábl z podlahy, a vyštěkl na dalšího rekruta, ať si jde pro jídlo.

(J. R. Castle, Dračí rytíři: Ohnivý drak, upraveno)

7 **36** **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je chyba v interpunkci?**

A) ryby, sýry a plné karafy vína
B) do vodnaté polévky, v jejímž středu
C) houkl kuchař a strčil, mu do ruky misku
D) jako by byl kus zbytku, který právě seškrábl z podlahy

7 **37** **Kterou z následujících možností je třeba doplnit na vynechané místo (*****) ve výchozím textu tak, aby text byl zapsán pravopisně správně?**

A) sbíhali
B) zbíhali
C) sbíhaly
D) zbíhaly

7 **38** **Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?**

A) stoly gardistů úpěly
B) jako zbloudilý koráb
C) okolo něj kouřící mísy
D) na vyvýšeném stole leželo